

Beste medeparochianen,
broeders en zusters,

In het evangelie van vandaag hoorden we een zinnetje
dat ik altijd heel bijzonder vind.

Eigenlijk maar een paar woordjes.

Ik lees ze u nog eens voor:

'Ik ben het zelf.'

Dat was wat Jezus tegen zijn leerlingen zei
in het evangelie van vandaag.

Het is vlak na de verrijzenis,

Jezus is net uit de doden verrezen.

En dan staat Jezus plotseling in hun midden.

De leerlingen schrikken natuurlijk

en denken zelfs een 'geest' te zien.

Maar dan zegt Jezus heel geruststellend:

'Ik ben het zelf.'

En weet u waarom ik dit zo'n bijzonder zinnetje vind?

Wel, ik zal het u proberen uit te leggen.

Ik denk dat 'jezelf' zijn

misschien wel de grootste opdracht is.

Ook voor ons, voor een ieder in zijn eigen leventje.

Om werkelijk die unieke persoon te worden

zoals wij ten diepste ooit zijn bedoeld.

'Ik ben het zelf.'

Ieder van ons is van oorsprong geschapen
naar Gods beeld en gelijkenis.

Eigenlijk dus volmaakt.

Toen God de eerste mens had gemaakt

zei God dan ook: 'Zeer goed.'

En dat zegt Hij nog steeds ten diepste ook van ons:

'Zeer goed.'

Maar ja, wij worden niet meer geboren in het paradijs.

Wij worden geboren in een wereld
waar van alles kan gebeuren,
mooie dingen, maar ook minder mooie dingen.
Als ik retraites geef als priester
dan hoor je natuurlijk ook vaak verhalen van mensen
die in hun leven minder mooie dingen hebben meegemaakt.
Beschadigd zijn.
Soms zelfs hele zware beschadigingen.
Maar ook kleine beschadigingen kunnen soms
hele grote gevolgen hebben.
Hoe kun je dan nog 'jezelf' zijn?
Wat blijft er dan nog over van je oorspronkelijke mooie 'zelf'?

Maar later we daarvoor eens gaan kijken
naar het leven van Jezus.
Ook in het leven van Jezus,
-de volmaakte mens bij uitstek,-
zagen we allerlei beschadigingen!
Met name tijdens de laatste dagen van zijn leven
heeft Jezus zo moeten lijden.
In het gezicht gespuugd en geslagen.
In plaats van een koningskroon zetten zij Hem spottend
een pijnlijke doornen kroon op zijn hoofd.
Doornen en distels zijn in de Bijbel
altijd een beeld van vervloekingen.
Nou, zo'n doornen kroon zetten zij Jezus op zijn hoofd,
spottend en vloekend:
'Weg met Hem, kruisig Hem!'
'We hebben liever Barnabas dan Jezus!'
En tenslotte werd Jezus inderdaad
aan het kruis geslagen en gedood.

En nu in het evangelie van vandaag
zien we hoe Jezus opnieuw verschijnt
aan zijn leerlingen,
Hij staat plotseling in hun midden.

En dan zegt Hij die paar woorden,
waar we het nu met elkaar over willen hebben:
'Ik ben het zelf.'
Wat is dat dan bijzonder en tegelijk ook indrukwekkend!

Maar daarvoor zegt Jezus ook nog iets anders:
'Kijkt naar mijn handen en voeten.'
Met andere woorden:
Ik ben het zelf,
maar kijk ook naar de wonden
waarmee Ik aan het kruishout werd geslagen.
Die horen nu blijkbaar ook wezenlijk bij Jezus.
Want deze wonden zijn nu als het ware
eretekenen geworden.
Vervloekingen zijn zegeningen geworden.

Al deze dingen hebben Jezus dus wel beschadigd
maar toch hebben zij zijn diepste 'zelf' niet beschadigd.
Nog sterker:
Ze horen nu wezenlijk bij Hem zelf,
maar nu als eretekenen.
Het zijn eretekenen geworden
van zijn grenzeloze liefde
voor een ieder van ons.
Kunt u zich voorstellen
dat dingen waaronder wij in ons leven hebben geleden
ooit ook als sieraden kunnen worden in ons leven!

Wij houden niet van lijden!
Wij willen het liefst dat alles
zo gladjes mogelijk verloopt.
Een leventje waarin alles van een leien dakje gaat.
Alleen maar successen.
Alleen maar vrienden en geen vijanden.
Alleen maar rijkdom en geen armoede.
Alleen maar gezondheid en geen ziekte.

En als er dan iets mis zou gaan,
dan willen we dat zo snel mogelijk
helemaal uitbannen.
Eigenlijk mogen mislukkingen in ons leven
niet bestaan.

Maar God leert ons juist
dat Hij die dingen wil omvormen
tot eretekenen.
En dat leren wij in de school van het lijden!
En zo worden die dingen juist ook een onderdeel
van ons unieke leven.
Ze zijn blijkbaar nodig
om werkelijk 'onszelf' te worden.
Daarom liet Jezus eerst zijn wonden zien en zei toen:
'Ik ben het zelf.'

Maar er is nog iets.
Niet alleen lijden hoort wezenlijk bij ons leven
om ten diepste ons 'zelf' te worden.
Maar soms hebben we ook durf nodig
om echt 'onszelf' te worden.
Soms moeten we ook wegen durven te gaan,
anders dan anderen.
Ook dat kan bij ons unieke 'zelf' horen.
En nu bedoel ik niet om eigenwijs te worden.
Maar ik bedoel echt, die unieke weg te gaan,
waarvan je weet:
Dat vraagt God heel specifiek van mij.
Dat hoort wezenlijk bij mijn leven.
Ook dat hoort bij: 'Ik ben het zelf.'

Ik denk aan bekende mensen, heiligen,
die zo 'zichzelf' waren,
dat zij tegen de stroom in durfden te gaan.
De heilige Franciscus.

In de tijd waarin Franciscus leefde,
was de kerk veel te rijk en te pronkerig geworden.
En daarom wilde Franciscus in zijn tijd
juist een weg gaan van armoede.
Maar daar had je wel durf voor nodig.
Daarvoor moest je wel tegen de stroom in durven te gaan.
Maar dat hoorde blijkbaar dus ook
bij het meest eigene van de persoon van Franciscus.
Dat maakt hem zo uniek.
Zo was hij helemaal 'zichzelf!'

Of pastoor van Ars.
Een hele eenvoudige dorpspastoor.
Op het seminarie niet zo'n geweldige student.
Dus ze hadden hem maar een kleine parochie gegeven
ergens ver weg, in een klein dorpje, Ars,
Maar pastoor van Ars was wel een pastoor
die werkelijk God kende.
En dat vond hij belangrijker dan studie en theologie.
En dat hoorde dan weer wezenlijk bij zijn persoonlijkheid.
Daarin was hij werkelijk 'zichzelf!'

Of Moeder Teresa,
met haar eindeloze liefde voor de zwakke medemens.
Het lijkt erop dat God juist deze mensen
aan ons als voorbeeld wil geven
om ons aan te moedigen
om ten diepste 'onszelf' te worden.
Om daarbij soms een weg te gaan
tegen de stroom in.
Juist om die unieke mens te worden,
van wie er geen tweede
op de aarde rondloopt,
maar wel zoals God ons had bedoeld.
'Ik ben het zelf.'
Dat is misschien wel onze hoogste roeping!
Amen.